

GOSPODARCZY GABINET CIENI

Warszawa, 6 kwietnia 2020 r.

RAPORT: GOSPODARKA

Czynnikami komplikującym przebieg i zakres koniecznych działań antykryzysowych jest faktyczny stan finansów publicznych oraz problemy strukturalne naszego państwa

– *Realizacja zapisów programu Tarczy Antykryzysowej powinna przebiegać w warunkach umożliwiających współpracę zarówno z opozycją jak i deklarującymi taką wolę organizacjami przedsiębiorców. Aby było to możliwe i osadzone w realiach możliwości finansowych państwa należy m.in. niezwłocznie, w oparciu o przepisy konstytucji, odsunąć w czasie wybory na urząd Prezydenta RP oraz podjąć prace nad nowelizacją budżetu, które powinny uwzględniać zarówno zaktualizowane prognozy makroekonomiczne, jak również zawierać stosowne zapisy umożliwiające finansowanie programów w ramach Tarczy Antykryzysowej. Zwiększenie wydatków budżetowych w bieżącym roku będzie możliwe po uprzedniej nowelizacji ustawy o finansach publicznych w części dotyczącej tzw. reguły wydatkowej – mówi dr Janusz Steinhoff, minister gospodarki w Gospodarczym Gabiniecie Cieni BCC.*

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm.

W skład gabinetu wchodzi wybitni, gospodarczy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne. Więcej informacji: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/gospodarczy-gabinet-cieni/

Będziemy codziennie przedstawiać poglądy poszczególnych ministrów Gabinetu Cieni BCC związane z obecną sytuacją.

DR JANUSZ STEINHOFF

minister gospodarki Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

B. wicepremier, minister gospodarki w rządzie Jerzego Buzka w latach 1997–2001. Ekspert ds. energetyki, ochrony środowiska, procesów restrukturyzacji górnictwa. Posel w latach 1989-1993 oraz 1997-2001. B. prezes Wyższego Urzędu Górniczego. Przewodniczący Rady Krajowej Izby Gospodarczej oraz Rady Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach. Ekspert BCC ds. gospodarki i energetyki.

✉ janusz.steinhoff@bcc.org.pl

WSKAZANIA DLA RZĄDU

Wiele czynników będących konsekwencją epidemii koronawirusa COVID-19 w światowej i europejskiej gospodarce ma obecnie i będzie miało w przyszłości istotny wpływ na negatywne zjawiska, które pojawiły się w polskiej gospodarce. Dodatkowym czynnikiem, znacząco oddziałującym na kondycję wielu branż są regulacje, które w ramach ograniczania skutków epidemii wprowadzono w trybie administracyjnym. Mamy więc w naszym kraju nader skomplikowaną sytuację gospodarczo-społeczną w skali, jakiej nie doświadczyliśmy od początku przemian ustrojowych w 1989 roku. Sytuacja ta wymaga rozległych, wielokierunkowych działań administracji państwowej i samorządowej. Zakres tych działań powinien być adekwatny do skali zagrożeń. W świetle analizy dynamicznie zmieniającej się sytuacji w gospodarce europejskiej oraz zjawisk, jakie pojawiły się w gospodarce polskiej, jako całkowicie nieaktualne i niewiarygodne należy ocenić prognozy makroekonomiczne prezentowane przez administrację rządową i NBP.

Dodatkowym czynnikiem komplikującym przebieg i zakres koniecznych działań antykrzysowych jest faktyczny stan finansów publicznych oraz problemy strukturalne naszego państwa. Problemy te w znaczącym stopniu są konsekwencją zaniechania w ostatnich kilkunastu latach, a w wielu obszarach wręcz wycofania się z koniecznych reform (ubezpieczenia społeczne, służba zdrowia, edukacja, energetyka). Również struktura budżetu państwa z nadmiernym udziałem wydatków zdeterminowanych stwarzać będzie dodatkowe trudności w budowie racjonalnych, adekwatnych do aktualnej skali zagrożeń gospodarki i występujących problemów społecznych, programów sanacyjnych.

W gospodarce widoczne są już konsekwencje zastąpienia w wielu obszarach funkcji regulacyjnych państwa na rzecz tzw. ręcznego sterowania w ramach prowadzonej tzw. „polityki właścicielskiej”, której cele nie zostały nigdy precyzyjnie zdefiniowane. Konsekwencją tej sytuacji jest w coraz większym stopniu postępujący proces destrukcji konkurencyjnych rynków. W aktualnej sytuacji niezwłoczne i racjonalne podjęcie działań zmniejszających skutki obecnego kryzysu wymaga wielkiej odpowiedzialności, zarówno rządu i wspierającej go większości parlamentarnej, jak i opozycji. Należy więc odejść wreszcie od funkcjonującego w ostatnich kilkunastu latach modelu sceny politycznej, na której dominuje socjotechnika i populizm, na której w fatalnym stylu, z równie fatalnym dla państwa skutkiem, dyskutuje się o taktyce osadzonej w realiach nieokreślonej strategii.

Oceniając pozytywnie jako konieczny, lecz niewystarczający, program działań w ramach tzw. Tarczy Antykrzysowej, wyrażam jednak nadzieję na uwzględnienie uwag zgłaszanych przez BCC oraz inne organizacje przedsiębiorców, także w ramach reaktywowanej Rady Przedsiębiorczości, do jej kolejnych wersji. Realizacja zapisów programu Tarczy Antykrzysowej powinna przebiegać w warunkach umożliwiających współpracę zarówno z opozycją jak i deklarującymi taką wolę organizacjami przedsiębiorców. Aby było to możliwe i osadzone w realiach możliwości finansowych państwa należy:

- niezwłocznie, w oparciu o przepisy konstytucji odsunąć w czasie wybory na urząd Prezydenta RP,

- podjąć prace nad nowelizacją budżetu, które powinny uwzględniać zarówno zaktualizowane prognozy makroekonomiczne, jak i zawierać stosowne zapisy umożliwiające finansowanie programów w ramach Tarczy Antykryzysowej, zwiększenie wydatków budżetowych w bieżącym roku będzie możliwe po uprzedniej nowelizacji ustawy o finansach publicznych w części dotyczącej tzw. reguły wydatkowej,
- biorąc pod uwagę perspektywicznie znacząco pogarszający się stan finansów publicznych, konieczność zwiększenia deficytu budżetowego, w efekcie zmniejszenia dochodów i konieczności zwiększenia wydatków związanych z Tarczą Antykryzysową należy pilnie zweryfikować niektóre, zaplanowane wcześniej transfery socjalne. Powstały bowiem one w zupełnie innej rzeczywistości budżetowej,
- priorytetem dotyczącym pomocy publicznej powinny być objęte branże, które w wyniku przyjętych przepisów administracyjnych utraciły 100% przychodów (gastronomia, kultura, branża eventowa, niektóre usługi, transport),
- w realizacji programu antykryzysowego niezbędna jest partnerska współpraca z samorządem terytorialnym.

Pozytywnie oceniam szybką reakcję sektora bankowego na pogarszającą się sytuację przedsiębiorców (prolongaty spłat kredytów) reprezentowanego przez Związek Banków Polskich.

Pozytywnie oceniam również decyzję NBP o obniżeniu o 0,5% rezerw bankowych oraz podniesieniu ich oprocentowania, a także wsparcie płynnościowe – operacja repo i kredyt wekslowy.

Natomiast krytycznie oceniam, jako nieracjonalną, decyzję Rady Polityki Pieniężnej obniżającą o 0,5 pkt. procentowego stopy referencyjnej NBP tj. do poziomu 1%.

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395, 22 58 26 113

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwajowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarcemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni ekonomiści, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>